

АВАНГА́РД (від франц. *avant-garde*, букв. — передова охорона) — елемент похідної охорони (зазвичай від дивізії — полк, від полку — батальйон) сухопутних військ, які здійснюють марш. А. виділяють, коли передбачається зіткнення гол. сил із супротивником. Завдання А. — забезпечити безперешкод. рух гол. сил: не допустити проникнення назем. розвідки й раптового нападу противника на війська, що охороняються, та забезпечити гол. силам вигідні умови для вступу в бій. Крім того, А. може виконувати завдання щодо знищення супротивника, який діє в смузі забезпечення або обороняє підступи до природ. перешкод тощо. Віддалення А. від гол. сил повинно бути таким, щоб у разі виявлення ним супротивника мати необхідний час для роз-

гортання військ та організації вступу в бій. Ще у війнах стародав. світу війська, здійснюючи марш, виділяли авангард. У середні віки. у європ. арміях А. був складовою частиною не тільки похідного, а й бойового порядку. Запороз. козаки, використовуючи тактику «табору з возів», для наступу чи оборони в ролі А. мали рухомі загони кінноти. На поч. 19 ст. до А. входили значні сили, а їх командирами призначали досвідч. військовиків. А. виділяли не лише для прикриття гол. сил на марші, а й для переслідування ворога, який відступав. На поч. 20 ст. — зі збільшенням армій — роль А. зводиться переважно до охорони гол. сил на марші та забезпечення їх розгортання для бою.

В. В. Стрижевський

Бібліографічний опис:

Авангард / В. В. Стрижевський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-42260>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).